

nakke" og aflastning med halskrave, til musklerne igen kunne bære vægten af mit hoved, der dinglede så underligt. Siden har jeg ikke kunnet ligge fladt på ryggen i mere end et kvarter uden at få så ondt mellem skulderbladene, at det lammede højre arm.

Fysioterapi har ikke hjulpet, men måske kan Tyge- og det er da i det mindste målbar, selvom det ikke er hundrede procent videnskabeligt. Min egen læge ryster på hovedet.

- Det virker ikke, siger han med den rolige overbevisning, der for har fået mig til at indse, at det nok snarere er kamillethe end kemoterapi, der er behov for.

Så jeg er på fagets og egne vegne åben for det meste og en lille smule skeptisk, da jeg møder op til første behandling. Og jeg vil da heller ikke afvise, at en sæson med yoga kunne have givet samme resultat, men nu er det altså kraniosakral terapi, der skal prøves.

Jeg ligger på briksen. Tyge

- Der på næsen, hvor jeg holder dig, sidder centrum for de spændinger, du får for eksempel omkring øjnene. Hvis næsen slapper af, breder det sig til øjnene, forklarer Tyge Knudsen.

Foto: Helene Bagger

tager mit hoved i sine hænder og giver sig ganske langsomt til at dreje mit hoved fra side til side, vippe lidt og dreje igen. Det er mest hovedets vægt, der sørger for strækket, der kan mærkes helt derned, hvor musklerne hæfter.

Nu er det højre sides tur. Tak for kaffe! Det kan mærkes. Det gør ondt på den gode måde - det vil sige, ikke så ondt, at jeg ikke kan holde det ud, men ondt lige præcis der, hvor jeg tit har ondt. Det her er bare "mod-ondt" - næsten samme lettelse, som når man endelig kan få nogen til at kloppe på det myggestik, man ikke selv kan nå.

Da jeg går derfra en time senere, er den grushane, nogen har anlagt i min nakke, forsvundet. Der er ingen kronj, knirk, klik eller

skrumpe, da jeg drejer hovedet for at holde øje med trafikken, og nakken er mere bevægelig, end den har været længe.

Til gengæld vil jeg slå ihjel for noget fastfood. Har ellers hverken tommermand eller selvmordstrang. Og jeg spiser aldrig, med tyk, fed streg under aldrig, fastfood. Men lige nu har jeg et nærmest fysisk behov for pomfritter. Overvejer om det er krybdyrhjern, der har overtaget, og om det har noget med behandlingen at gøre. Det bliver nok svært at bevise.

Klik, klik, klik

- Det er ikke usædvanligt, at man i starten mærker lidt mere til skavankerne. Når spændingerne løses, kommer der pludselig liv i området, og det kan man selvfølgelig mærke. Der kan også komme reaktioner i et område, man ellers ikke synes, man har problemer med, men måske har der været noget på vej, som nu bliver aktiveret, siger Tyge.

Ja, tak. Siden han gik i gang, har myoserne mellem skulderbladene gjort højtlydt opmærksom på sig selv, og knæet gør bandsat ondt. Om det har noget med hans behandling at gøre, er svært at sige, men jeg har ikke gjort noget, jeg ikke plejer, så jeg har ham alvorligt mistænkt for at stå bag. Det føles, som om smerterne kommer fra korsbenet, der forbinder hofterne med lænden - og dér har Tyge i hvert fald haft fat.

Det er noget af det første, han gør.

- Jeg mærker altid, om der er skævheder ved korsben og lænd. Hvis der er spændinger dér, kan jeg behandle alt det, jeg vil, alle andre steder - det hjælper bare ikke.

Jeg ligger på maven, mens han trykker blidt i siden på min højre balle. Der sker ingenting. Så trykker han lidt højere oppe, og en varmpudeagtig varme begynder at brede sig. Det er meget markant.

Så flytter han fingrene lidt højere op, til skinken lige under hofeskålen. Klik, klik, klik, siger ryggen, så højt, at jeg spørger Tyge, om han kan høre det. Det kan han ikke. Men jeg er forundret. For et par år siden brugte fysioterapeuten et halvt års behandling på at løse musklerne så meget, at hun kunne komme til at skubbe til to lændehvirvler, der låser hinanden.

Tyge smiler.

- Hvis man skal have fat dermed i ryggen med massage, kræver det utrolig meget, for det er sådan nogle store, stærke muskler, der skal løses. Det, jeg gør, er at løse spændinger så meget, at kroppens egen selvhelbredelse kan komme til at gøre resten af arbejdet. Kroppen ved godt, hvad der skal til, den skal bare hjælpes lidt på vej.

Det er der ikke noget mærkeligt i, det er lov om aktion og reaktion, synes han.

Det er vigtigt for ham at lægge afstand til hokusfokus og det alt for alternative.

"Jeg er tidligere maskiningeniør, og jeg kan godt lide at tænke på værktøj. Sådan er det også med det her. Man skal komme her på samme måde, som man går til tandlæge; i forventning om, at jeg fikser det med de værktøjer, jeg har"

Tyge Knudsen

- Jeg er tidligere maskiningeniør, og jeg kan godt lide at tænke på værktøj. Sådan er det også med det her. Du finder ingen afslappende underlægningsmusik eller duftende stearinlys hos mig. Man skal ikke være i den rette stemning eller tune ind for at komme her. Man skal komme her på samme måde, som man går til tandlæge; i forventning om, at jeg fikser det med de værktøjer, jeg har.

Men cirka én ud af ti virker det ikke på, fortæller han. Hvorfor ved han ikke.

- Jeg plejer at sige, at hvis der ikke er sket noget - jeg siger ikke, man er helbredt, men der skal være sket noget - efter fire behandlinger, så skal man gå til sin læge igen. De fleste har jo været ved lægen adskillige gange, inden de kommer her. Men hvis fire gange ikke har givet noget, så er det noget, jeg ikke tør tage ansvaret for, og så må de til læge igen.

- Jeg kan ikke jo diagnosticere sygdomme. Jeg kan afhjælpe spændinger, pointerer han.

Hjælp sin søn

Tyges egen vej til terapi-formen startede på et mekanikerværksted.

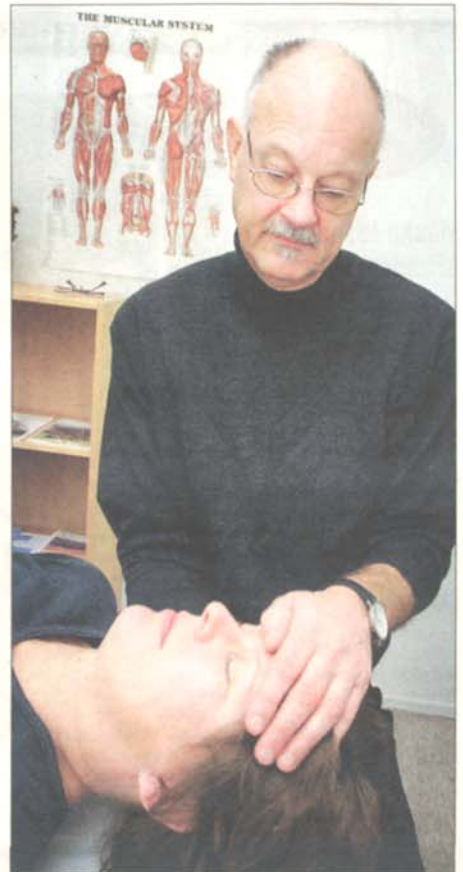
- Den ene af mine sønner fik sin drommeplads på et mekanikerværksted, men sådan et sted skal man læse sig langt ind over motorblokken og bruge begge hænder til at skrue med. Så fik han ondt i ryggen.

Det viste sig, at to lændehvirvler var vokset næsten sammen, og da først problemerne meldte sig, blev det større. Han mistede pladsen og søgte på handelsskole i stedet, men rygsmerterne var kommet for at blive.

- Det er jo noget af det værste, man kan komme ud for som forældre. At se sin store, livsglade dreng miste glæden og skrumpe helt ind, siger Tyge, der folte, han måtte gøre et eller andet, så han tog en uddannelse som massør. Men det hjalp ikke nok, syntes han.

Han mødte Stanley og Trine Rosenberg, der sammen har startet en skole for kraniosakral terapeuter, og der drog Tyge hen for at blive klogere.

- Jeg begyndte at behandle min søn, og efter seks behandlinger forsvandt smerterne. Efter to-tre måneders behandling er de ikke kom-

- Jeg kan ikke diagnosticere sygdomme. Jeg kan afhjælpe spændinger, pointerer Tyge Knudsen. Foto: Helene Bagger

FORENINGEN

● En del terapeuter er samlet i en brancheforening Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter, som man kan finde på www.kstforeningen.dk.

met igen. Nu har han gået to år uden smerter, fortæller Tyge glad.

Og da han nu har uddannelsen, kan han lige så godt prøve at hjælpe andre, synes han.

Det virker - måske

Næste gang jeg kommer, tager han gummidutter på fingrene og masserer kinder og gummer. Det er hverken rart eller rigtig ubehageligt, bare underligt. Tyge spår, at jeg nok skal komme til at føle en ændring, men jeg mærker ingenting. I starten.

Men samme nat vækker smerter mig fire gange:

Først gør det ondt, hvor halbenet brækkede for nogle år siden. Anden gang brokker korsbenet sig, så gør det ondt mellem skulderbladene. Og sidste gang er kæbemusklerne utroligt ømme. Kinderne gør ondt.

Jeg konstaterer med nogen forundring, at rækkefølgen er identisk med den rækkefølge, Tyge har behandlet i. Da det bliver morgen, er smerterne væk.

De næste par behandlinger bryder på flere varmpudevarme hænder, massage i gansen - underlig fornemelse -

tryk på ryg, mave, nakke og hovedbund og den der særlige trang til salt efter behandlingen. Nakken larmer stadig ikke, den føles mere smidig, men ellers er der ikke revolutionerende nyt under solen. Måske bliver jeg knap så øm mellem skulderbladene, men det er vist også det.

Tyge nikker.

- Jeg tror, det er meget godt, at man ikke reagerer alt for voldsomt i starten. Det tyder på, at kroppen selv har lidt hold på det hele, mener han. Det skulle også være en fordel, hvis behandlingen begynder at virke - kroppen falder ikke så nemt tilbage til gamle, dårlige mønstre.

Femte gang sker der noget. Jeg har ligget på ryggen en halv times tid, da behandlingen er ovre, og Tyge går ud og henter et glas vand. Det er nu, jeg plejer at sætte mig op og gymnastisere højre arm og skulder for at få følelsen tilbage og smerterne skyllet væk. Men armen er ikke lammet, og smerterne i skulderen er reduceret til en omhed.

Som nævnt skal jeg ikke kunne sige, om yoga kunne have gjort det samme. Om tiden bare var inde, eller om det skyldes en heldig dag. Jeg kan heller ikke garantere, at det fortsætter - eller at andre nedfaldne trampolinister kan slippe af med kortvarige lammelser. Jeg kan faktisk slet ikke garantere, at det er Tyge, der har gjort det. Men da jeg går derfra den dag, undslipper der mig alligevel et sagte: - Det var ligegodt satans.